

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

Întâlnirea cu judecătorii din cadrul Judecătoria Timișoara,
Tribunalului Timiș și Curții de Apel Timișoara
din 10 mai 2007

Au fost abordate mai multe teme de discuție, în cele ce urmează fiind conturate opiniile și întrebările judecătorilor pe marginea fiecărui subiect pus în dezbateri:

1. Cu privire la **normarea muncii judecătorului**, s-au conturat următoarele opinii:

Judecătorii participanți la întâlnire au apreciat ca numărul judecătorilor ar trebui să crească, întrucât volumul de muncă se menține la un nivel foarte ridicat, iar politica de personal trebuie să fie în acest sens.

Certitudinea la ora actuală însă, este doar aceea că numărul judecătorilor nu va scădea, iar echilibrarea volumului de muncă la acest moment se face prin redistribuirea posturilor vacante între instanțele de același grad de jurisdicție.

În acest scop sunt urmărite comparativ, creșterile, respectiv scăderile înregistrate în volumul de activitate al instanțelor, ceea ce permite intervenția „pe orizontală” prin redistribuirea anuală a posturilor la nivelul întregii țări.

Este posibil ca la o viitoare redistribuire a numărului de judecători, să fie analizată și posibilitatea echilibrării volumului de muncă „pe verticală”, cauzată de intervenția legislativă privind schimbarea competențelor și eficientizarea

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

activității instanțelor prin promovarea unui nou management de caz.

Cu privire la necesarul de judecători, domnul judecător I. B. arata ca secția pe care o conduce se confruntă cu un volum foarte mare de activitate, apreciază ca numărul judecătorilor din instanțe nu trebuie reechilibrat, ci mărit, pentru că în raport de volumul de activitate care este foarte mare, numărul judecătorilor nu este suficient.

D-na L. B. - a intervenit cu privire la aspectele discutate, făcând referire la nota de fundamentare transmisă relativ recent de instanță prin care s-a solicitat mărirea schemei de personal. În raport de rațiunile care au condus la această notă de fundamentare, apreciază că aspectele prezentate au valoare de principii.

În susținerea acestui punct de vedere, d-na L. B. arată că nu a identificat încă un modul statistic care să rezolve problema încărcăturii pe judecător, ceea ce reprezintă un viciu de fond, tocmai pentru că nu există aceeași concepție în legătură cu această problemă.

Astfel, trebuie analizat volumul de activitate la nivel de țară comparativ cu cel din alte țări, ținând cont de natura litigiilor și a competențelor din fiecare țară. De exemplu, în România, existența plângerilor împotriva judecătorilor, care sunt înregistrate ca litigii, conduc și ele, alături de alte cauze, la încărcătura judecătorului. Practic, unele litigii nu ar trebui să existe, ceea ce face necesară o procedură prealabilă care să permită judecătorilor să judece doar acele litigii care antrenează de fapt competența lor sub aspectul pregătirii specifice. Cu alte cuvinte, judecătorii trebuie să judece „ceea ce este de judecat”, iar nu litigii de genul plângerilor la care s-

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

a referit anterior. În acest scop, este nevoie de o intervenție legislativă care să instituie procedura prealabilă judecătii.

Un alt aspect care vizează problema încărcăturii judecătorului este legat de funcționarea echipei judecător-grefier. De exemplu, uneori, grefierii au mult de copiat din dosare cu ocazia redactării hotărârilor. Trebuie dată grefierului posibilitatea de a efectua anumite sinteze din lucrările de la dosar, întrucât munca de copiere generează intrigarea grefierului, care se simte subcalificat. Aceasta intervine mai ales în condițiile în care mulți grefieri au studii superioare.

Dl. judecător I. B. din cadrul Curții de Apel Timișoara a intervenit cu observația că nu se poate face comparație între grefierii din România și cei din altă țară, majoritatea celor de la noi având studii medii și neputând redacta proiectele de hotărâri.

Pentru ca grefierii să poată redacta proiecte de hotărâri, trebuie să fie angajați juriști competenți care să fie încadrați ca grefieri cu studii superioare, să fie pregătiți pentru o atare activitate.

Dacă nu se intervine prin mărirea numărului de judecători, apreciază că trebuie redimensionat substanțial numărul de grefieri care să îndeplinească obiectivul urmărit.

Sub toate aspectele atinse, dl. judecător susține că nu se pot face comparații între România și alte țări.

S-a făcut și observația că nu se poate trăi în afara comparațiilor, că acestea sunt necesare și că, pentru înfăptuirea schimbărilor trebuie să existe un fundament real.

Domnul judecător B. I., apreciază că este importantă rezolvarea în cât mai scurt timp a problemelor existente: impulsivarea modificărilor legislative care să simplifice procedurile judiciare, să devină practicabile procedurilor

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

prealabile, și în același timp trebuie constituit un cadru legal nou privind activitatea grefierilor .

Au fost puse în discuție fișele de măsurare a timpului de soluționare a cauzelor, respectiv faptul că uneori timpul necesar pentru motivarea dosarului ar putea apărea ca exagerat, deși în realitate au existat situații când studierea legislației a durat chiar 2 zile. Totodată, comparația cu sistemul judiciar german este irelevantă câtă vreme un judecător de la o curte de apel din Germania are de instrumentat între 60 și 80 de dosare pe an.

Dl. judecător J. I. de la Curtea de Apel Timișoara a ridicat problema volumului de activitate al judecătorului în comparație cu cel al avocaților, în raport de probatoriul care trebuie administrat în cauze, cu precădere în prima instanță, unde trebuie audiate uneori 40-50 de persoane într-o ședință. În acest context programul de normare a muncii judecătorului devine foarte important.

Judecătorii au fost interesați de proiectul derulat de CSM care privește crearea unui modul de repartizare pe puncte a cauzelor, în funcție de complexitatea dosarului, iar nu în funcție de numărul de dosare. Întrucât însă, pe plan național nu s-a ajuns la o viziune comună cu privire la punctajul de complexitate pentru stabilirea gradului de complexitate a diferitelor tipuri de cauze, nu s-a putut proceda în consecință.

Programul ECRIS 4 care urmează să fie implementat va permite evidențierea numărului de puncte acumulat de dosar pe parcurs, întrucât unul dintre obiective este acela de a intra în folosința judecătorului dosarul electronic, iar punctele acumulate pe parcursul derulării procedurilor vor putea fi evidențiate și luate în calcul, pentru fiecare dosar, la finalizarea procedurilor.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

D-na L. B. a intervenit arătând că este necesară normarea rațională a muncii, acesta fiind obiectivul pentru care s-a propus introducerea sistemului prezentat. Evaluarea cantitativa a muncii, la final, reprezintă un alt subiect, rațiunea evaluării fiind alta.

D-na judecător L. P.-Z. de la Judecătoria Timișoara a apreciat că normarea nu poate fi reală decât în raport de numărul efectiv de judecători care lucrează. De exemplu, la Judecătoria Timișoara apar în schemă 50 de judecători, însă efectiv lucrează doar 40. Normarea reală trebuie să se refere la numărul de judecători care lucrează efectiv.

Legat de acest aspect, dl. judecător M. B. a intervenit cu privire la faptul că s-ar putea modifica obligația de scriere a minutei imediat după terminarea ședinței de judecată, când judecătorii sunt foarte obosiți și intervin anumite riscuri din această cauză. De asemenea, a criticat și obligativitatea semnării încheierilor de ședință de către toți membrii completului.

D-na L. B. a apreciat că trebuie impulsionat procesul legislativ în sensul de a fi eliminați factorii de stres care afectează în mod negativ munca personalului.

2. Cu privire la **modulul ``grefier-judecător``** au fost exprimate următoarele puncte de vedere:

Grefierul trebuie să fie abilitat din punct de vedere legal să desfășoare anumite activități, adică să fie valorificat, ceea ce nu exclude posibilitatea înserării într-un proiect de lege a necesității ca grefierul să aibă studii superioare.

Dl. judecător R.-A. B., referitor la cele 5 module pilot inițial propuse a fi constituite și implementate, a arătat că la

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

Judecătoria Timișoara doar două au fost puse în aplicare, datorită faptului că există mai puțini grefieri decât judecători. A exprimat însă încrederea judecătorilor în acest proiect și consideră foarte bună propunerea creării unui nou statut pentru grefierii cu studii superioare.

D-na judecător Z. H. din cadrul Tribunalului Timiș a apreciat că grefierul nu este încă pregătit pentru a crea aparatul argumentativ al soluției pronunțate, fiind discutabilă transferarea acestei atribuții în sarcina acestuia.

Cu acest prilej, d-na L. B. a ținut să mulțumească Consiliului Superior al Magistraturii pentru posibilitatea oferită instanței de a organiza concurs pentru ocuparea posturilor vacante de grefier, ceea ce a creat o autonomie foarte utilă în această privință.

D-na judecător C. O. de la Curtea de Apel Timișoara a intervenit susținând că soluțiile discutate până acum sunt soluții de viitor, însă trebuie găsite soluții pentru prezent, de exemplu: să nu mai fie necesară motivarea hotărârilor irevocabile, grefierul să aplice rezoluția pe dosare la înregistrare și să calculeze taxa de timbru, acestea fiind operațiuni care răpesc mult timp judecătorului. Nu este însă de acord ca un grefier să motiveze o hotărâre, dat fiind că judecătorul răspunde în egală măsură pentru soluția pronunțată, dar și pentru argumentația de drept și de fapt care susține soluția respectivă, așa încât motivarea trebuie să-i aparțină.

Mai mulți judecători au apreciat că pentru un asemenea demers este necesar ca grefierul să aibă răspunderea necesară în acest sens.

Dl. L. I. a atras atenția și asupra faptului că nivelul de pregătire al grefierilor este diferit.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

D-na L. B. a susținut că, într-adevăr, apar cazuri și cazuri, însă, există grefieri foarte competenți care fac aproape toată munca judecătorului.

Este important sa se uniformizeze , la nivelul fiecărui complet pilot , procedurile de lucru cum ar fi: standardizarea hotărârilor, întocmirea fișei dosarului, etc. De asemenea, a arătat că va efectua un raport pentru creșterea numărului de grefieri, în așa fel încât raportul judecător – grefier să fie de 1 la 2.

Un alt aspect pus în discuție de d-na L. B., legat de pregătirea grefierilor, vizează pregătirea acestora pe probleme de drept substanțial, la nivelul Școlii Naționale de Grefieri, aspect susținut și de d-na judecător C. B..

D-na L.-S. Cioabă, prim-grefier în cadrul Curții de Apel Timișoara, a subliniat nevoia resimțită în activitatea judecătorilor, a unui segment important, cel de secretariat, existând o serie de probleme de acest gen, la care se adaugă activității auxiliare privind dosarele și care nu necesită intervenția unor grefieri cu pregătire în materia dreptului substanțial.

La volumul actual de activitate, deși există grefieri foarte bine pregătiți, acest lucru nu se poate realiza în bune condiții concomitent cu desfășurarea activității curente.

De aceea, în perspectivă, este imperios necesară crearea unor eșaloane distincte de grefieri, cu specializări specifice, încă din momentul când încep cursurile la Școala Națională de profil, urmând ca ei să fie inițiați și specializați în raport de activitățile concrete pentru care optează și pe care urmează să le desfășoare, care atrag responsabilități diferențiate.

Din acest punct de vedere, în reglementările actuale, nu există responsabilități diferite între grefierii cu studii medii și

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

cei cu studii superioare, după cum diferența de salarizare dintre aceștia este ne semnificativă, prin urmare și motivația lor profesională în raport de acest criteriu este scăzută.

D-na judecător C. B. de la Tribunalul Timiș a susținut punctul de vedere potrivit căruia grefierii trebuie responsabilizați, inclusiv prin salarizare corespunzătoare în raport de atribuții.

Dl. judecător R.-A. B. a susținut necesitatea efectuării unei selecții în funcție de competența reală a grefierilor. D-nul judecător M. B. se declară neîncrezător referitor la transferul către grefier a atribuțiilor de stabilire a rezoluției pe dosare și de calcul privind taxa de timbru. Totodată, apreciază că obligația de semnare a caietului de ședință al grefierului, de către judecător, transferă întreaga responsabilitate sub aspectul consemnărilor, la judecător.

3. În ce privește **repartizarea aleatorie a cauzelor** s-au ridicat următoarele probleme:

Cu privire la Regulamentul de organizare a instanțelor, judecătorii au arătat ca trebuie găsită o formulă adecvată pentru a răspunde eficient în toate situațiile de excepție care pot să apară, în legătură cu repartizarea aleatorie a cauzelor, fiind posibile amendamente în acest sens.

D-na președinte L. B. a precizat că au fost transmise CSM propuneri concrete pentru modificarea prevederilor din ROI.

Dl. judecător M. B. de la Curtea de Apel Timișoara, exprimându-și aprecierea pentru activitatea desfășurată de

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

CSM, a arătat ca repartizarea aleatorie are unele deficiențe, de exemplu pentru incompatibilitățile constatate procedurile sunt foarte complicate, realizarea lor durează ore, motiv pentru care ar trebui simplificate. De principiu, nu se opune la repartizarea în acest mod, dar procedura ar trebui simplificată.

D-na judecător C. B. de la Tribunalul Timiș a criticat repartizarea aleatorie prin aceea că nu se asigură o repartizare echilibrată, iar d-na judecător M. M. a confirmat această neregulă, susținând că i-au fost repartizate un număr de 68 de dosare în plus față de cele repartizate unui alt coleg de instanță, în aceeași perioadă de timp.

4. În legătură cu politicile CSM privind **transferul și detașarea judecătorilor** s-au evidențiat următoarele opinii:

Nu există o regularitate a transferurilor, însă nu politica incoerentă este motivul acestor probleme, ci lipsa acordului exprimat al instanțelor, cerut în astfel de cazuri. Nu se are în vedere necesitatea corelării cererilor de transfer pentru aceeași instanța, dată de situația în care un judecător pleacă dintr-o instanță. Adeseori durează luni de zile până la completarea locului respectiv cu un alt judecător; din acest punct de vedere, detașarea judecătorilor de la Judecătoria Timișoara către instanțe mai mici nu este demersul cel mai potrivit în raport de volumul de activitate pe care îl are această instanță.

D-na L. B. a exemplificat cu practica adoptată la nivelul Curții de Apel Timișoara în cazul grefierilor, în astfel de cazuri: grefierul al cărui transfer este aprobat va ocupa locul respectiv cu data la care se ocupă locul rămas descoperit la instanța de unde pleacă.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

4. Alte teme abordate:

- D-na judecător D. C. de la Curtea de Apel Timișoara a solicitat, în legătură cu modificările Codului de Procedură Civilă, să aibă acces la forma primară a proiectului respectiv, aspect pe care d-na A. R. s-a obligat să îl aibă în vedere.
- D-na judecător D. C. și-a exprimat neliniștea în raport cu informațiile care transpar din mass-media privind o posibilă modificare a situației chiriașilor din casele naționalizate, situații care s-ar putea să fie date spre instrumentare judecătorilor, în condițiile în care există deja 2 hotărâri de condamnare a acestora pe temeiul Ordonanței nr. 40/1999. Într-o atare situație, judecătorii vor fi puși practic să aleagă între jurisprudența CEDO și legislația națională. În aceste condiții, dat fiind că relațiile dintre CSM și comisiile juridice ale Parlamentului sunt bune, manifestă interes față de ceea ce se poate întreprinde în concret.

D-na președinte L. B. a apreciat, sub același aspect, faptul că ar trebui ca CSM să vegheze la acele legi care pot declanșa conflicte, prin a se urmări în Parlament coerența legilor care urmează a fi promulgate, în raport de prevederile CEDO, cu analiza consecințelor previzibile pentru instanțele noastre. În acest sens, apreciază că prezența membrilor CSM în Parlament este necesară, unde să intervină cu observațiile judecătorilor, având în vedere și faptul că o mare parte a reprezentanților din Parlament nu au o formare specifică în

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

domeniul juridic, ci au alte profesii. Pe de altă parte, Guvernul și Parlamentul au interese diferite, iar justiția se află la mijloc. Din acest punct de vedere CSM trebuie să fie un purtător de cuvânt al corpului magistraților în Parlament.

- Totodată, am prezentat perspectiva creării unor comitete de etică pentru judecători, în cadrul cărora se pot analiza anumite situații speciale cu care se confruntă judecătorii, arătând că va lăsa la dispoziția instanței programul de desfășurare a unor seminarii pe această temă, pentru a se putea exprima opțiunea de participare a judecătorilor la seminarii viitoare.

Dl. judecător I. B. a apreciat că un comitet etic ar putea să rezolve doar probleme de morală, nu și de drept.

CONCLUZII ȘI PROPUNERI:

În urma dezbaterilor, conducerea Curții de Apel Timișoara a formulat următoarele propuneri, pe care, în calitate de membru al CSM, le susțin :

MĂSURI CARE POT CONDUCE LA ÎMBUNĂTĂȚIREA SITUAȚIEI:

- necesitatea ca judecătorul să solicite grefierului un nivel de pregătire corespunzător și să valorifice nivelul de pregătire al acestuia;

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

- la o viitoare redistribuire a numărului de judecători, trebuie analizată și posibilitatea intervenției „pe verticală”, ceea ce înseamnă inclusiv intervenția legislativă privind schimbarea competențelor, eficientizarea activității instanțelor prin noul management pe caz, adică nu neapărat intervenția pentru creșterea numărului de judecători;
- reșezarea numărului judecătorilor existenți;
- trebuie analizat volumul de activitate la nivel de țară comparativ cu cel din alte țări, ținând cont de natura litigiilor și a competențelor din fiecare țară;
- este nevoie de o intervenție legislativă care să instituie procedura prealabilă pentru anumite tipuri de cauze;
- pentru ca grefierii să poată redacta hotărâri, trebuie să fie angajați juriști competenți care să fie încadrați ca grefieri cu studii superioare, capabili să redacteze hotărâri;
- dacă nu se intervine prin mărirea numărului de judecători, se apreciază necesară redimensionarea substanțială a numărului de grefieri care să îndeplinească obiectivul urmărit;
- funcționarea echipei judecător-grefier;
- necesitatea existenței unei mobilități mai mari a personalului din instante;
- grefierii trebuie responsabilizați, inclusiv prin salarizare corespunzătoare în raport de atribuții;
- necesitatea efectuării unei selecții în funcție de competența reală a grefierilor;
- programul de normare a muncii judecătorului este foarte important;

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

- este necesară normarea muncii, acesta fiind raționamentul pentru care s-a propus introducerea sistemului prezentat în cursul dezbaterilor;
- să se renunțe la obligativitatea semnării încheierilor de ședință de către toți membrii completului;
- este important accesul judecătorilor la forma primară a proiectului de modificare a Codului de procedură civilă;
- CSM să vegheze la acele legi care pot declanșa conflicte de interpretare, prin a urmări în Parlament coerența legilor care urmează a fi promulgate, în raport de prevederile CEDO, cu analiza consecințelor previzibile pentru instanțele noastre;
- CSM trebuie să fie un purtător de cuvânt al corpului magistraților în Parlament;
- necesitatea standardizării hotărârilor și întocmirii fișei dosarului ;
- creșterea numărului de grefieri, în așa fel încât raportul judecător – grefier să fie de 1 la 2 ;
- pregătirea grefierilor pe probleme de drept substanțial, la nivelul Școlii Naționale de Grefieri;
- crearea unor eșaloane distincte de grefieri încă din momentul când încep cursurile la Școala Națională de profil, urmând ca ei să fie inițiați și specializați în raport de activitățile concrete pentru care optează și pe care urmează să le desfășoare, care atrag responsabilități diferențiate;
- importanța desfășurării activității la instanță sub forma adevăratelor echipe de lucru, atât între judecători cât și între judecători și grefieri;

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Alexandrina Rădulescu, judecător, membru CSM

- să se țină cont la organizarea concursurilor, de specializarea judecătorului într-o anumită materie pentru toate nivelurile de jurisdicție;
- corelarea cererilor de transfer, dat fiind că în situația când un judecător pleacă dintr-o instanță durează uneori luni de zile până la completarea locului respectiv cu un alt judecător;

judecător
Alexandrina Rădulescu